

Els inversors, colpits per la febre de l'or enmig de preocupacions per l'economia

Els maldecaps pels mercats financers i l'economia mundial han portat el preu de l'or a rècords històrics. Però no tot el que lluu és una bona inversió.

La crisi borsària que hi ha hagut darrerament és un dels factors que ha afavorit el creixement del negoci de l'or.

Ales catacumbes de Londres hi ha un tresor més gran, fins i tot, que el del Banc d'Anglaterra: milers de lingots d'or, cadascun d'un pes superior a 12 quilograms. Els lingots, arrencats acuradament en paquets de fusta i apilats fins al sostre, resplendeixen suaument en la tènue llum de neó del soterrani. I cada setmana s'afigen nous pisos de lingots a les existències.

L'empresa de serveis financers Street-Tracks Gold Shares utilitza aquestes criptes tan i tan assegurades i custodiades per a emmagatzemar quantitats inimaginables del metall preciós per als seus clients. Les criptes ja contenen més de 641 tones d'or, amb un

valor de mercat, a preu d'avui, de més de 18.000 milions de dòlars (12.000 milions d'euros).

Gold Shares és un fons que negocia amb el públic seguint un model de negoci únic: els inversors compren accions del fons i, en canvi d'una taxa, l'empresa converteix els diners de la seua inversió en or autèntic. És un negoci lucratiu per a Gold Shares, perquè la majoria de bancs fa temps que van deixar de comercialitzar metalls preciosos.

Aquests productes finals s'anomenen fons negociables al mercat (*exchange traded funds*) o ETF. Els fons basats en l'or van ser introduïts fa més de tres anys i recentment han experimentat

una entrada massiva de liquiditat per part dels inversors. El tercer trimestre de l'any passat, la demanda d'aquests fons es va disparar del 617% en relació amb el mateix període de l'any anterior. Fou un augment exponencial, especialment les setmanes en què la incipient crisi financera dels Estats Units somovia la confiança dels inversors.

Les imatges de llargues cues davant sucursals de bancs britànics i les ensopegades de bancs alemanys de titularitat estatal, com SachsenLB, han gitat els inversors en un estat d'incertesa encara més gran. Enmig de la por creixent que el dòlar americà continue perdent valor i que els preus del consum, especialment de l'energia, continuen creixent, els pessimistes comencen a predir una recessió amb conseqüències potencialment devastadores per al conjunt de l'economia mundial.

Alguns inversors preocupats han decidit de refugiar-se en la seguretat relativa d'una forma de pagament que ja inspirava confiança als egipcis ara fa 5.000 anys, i que d'aleshores ençà ha estat vista com la materialització de la prosperitat estable i la riquesa permanent. Les divises van i vénen, però l'or és etern.

La fascinació pel metall és tan poderosa com sempre. Des de l'inici de la crisi creditícia, l'estiu passat, el negoci de l'or ha crescut considerablement, diu Robert Hartmann, director executiu de Pro Aurum, una empresa alemanya que comercia amb metalls preciosos. El client mitjà compra monedes o lingots d'or per valor de 15.000 euros —si n'hi ha de disponibles, és clar. "Avui dia, quan algú vol comprar 20.000 krugerrands (moneda d'or sud-africana), em costa dos dies de trobar-ne. És un mercat molt restringit", diu Hartmann.

Aquesta demanda d'or, gairebé sense precedents, n'ha disparat el valor. Divenres passat, el preu d'una unça *troy*

(31,1 grams) assolía el llindar dels 900 dòlars per primera vegada a la història, un augment de gairebé el 50% sobre el preu de l'or ara fa un any. Dilluns, el preu es va enfilar a un rècord de 914 dòlars –abans de retrocedir dimecres a 881,25.

L'última volta que el preu de l'or va estar tan alt fou al gener del 1980, però tan sols un dia. Després, experimentà una lenta davallada durant anys. Aquesta vegada, però, la tendència sembla més sostinguda.

Eugen Weinberg, un expert del banc alemany Kommerzbank, diu que hi ha marge perquè el preu de l'or augmente encara més. Segons Weinberg, el preu rècord del 1980, 871 dòlars, ajustat per la inflació, es traduiria en un preu actual de 2.384 dòlars l'unça. Així, l'antic rècord històric “superaria de molt el nivell actual”, en paraules de Weinberg.

Diversos factors sostenen la visió d'aquest expert. La producció mundial d'or en brut sembla estancada a 2.500 tones l'any. Les antigues mines, especialment a Sud-Àfrica –un país tradicionalment aurífer– són gairebé esgotades. Les noves reserves sovint són menys abundoses i resulten difícils i costoses d'explorar.

Per a la canadenca Barrick Gold Corporation, la principal empresa minera d'or del món, els anomenats costs en efectiu –és a dir, els costs de prospecció i desenvolupament– han augmentat de 177 dòlars a 370 per unça. Mentrestant, la demanda mundial pel metall preciós continua creixent. La nova classe mitjana de les economies emergents està especialment afamada d'or. L'Índia sempre n'ha estat el màxim comprador del món; i en qualsevol casament respectable hi ha el costum d'enforfoguir la núvia amb anells, cadenes i braçalets d'or.

Com les núvies índies, els nou-rics russos es complauen a adornar-se amb el metall resplendent. La demanda d'or a Rússia va augmentar de prop del 25% el tercer trimestre de l'any passat, comparada amb el mateix període de l'any anterior.

Els potentats del petroli del golf Pèrsic també han començat a esmerçar la major part de les seues fortunes en actius a prova de crisi. Tot això contribueix a augmentar el preu de l'or.

Retorn al patró or? Els profetes de l'or –inversors pessimistes que creuen que el sistema financer global es troba a la vora de l'enfonsament, i que fa temps que prediuen el retorn d'un nou sistema monetari basat en el patró or– tornen de sobte als titulars. Aquests profetes de la damnació es troben regularment en seminaris, fòrums en línia i convencions de metalls preciosos, en uns ambients que es poden considerar civilitzats, però apocalíptics. S'hi tendeix a reforçar la convicció mútua que l'or és l'únic actiu segur, mentre que el valor del paper moneda és efímer. També insisteixen que la decisió d'eliminar el patró or el 1971 fou desastrosa. Aquests profetes de l'or veuen confirmat el seu escepticisme amb els esforços recents dels bancs centrals per a rescatar els bancs sotragats per la crisi, i per això injecten grans masses monetàries en els mercats. Inversors com Uwe Bergold s'atreveixen a predir que la inflació es dispararà enguany entre el 8% i el 10%. Per Bergold, el preu

objectiu mínim de l'or a llarg termini és, atenció, de 6.000 dòlars.

Martin Siegel, un assessor de fons, fins i tot creu que no es veu el final de l'actual tendència alcista. “Un empitjorament de la crisi financer a mercats de paper moneda podria dur a un augment explosiu del preu de l'or en qualsevol moment”, afirma.

Els àugurs de l'or recorden als escèptics la història d'un home que, durant els dies de la hiperinflació als anys 20, va anar a un banc amb un carretó ple de paper moneda. Hi va entrar durant uns minuts i va desatendre el carretó. Quan hi va tornar, va veure que se li havien endut el carretó, però els diners ni els havien tocats.

Encara hi ha persones vives avui dia que recorden com la devaluació del reichsmark alemany, el 1923, va deixar milions d'estalviadors pràcticament sense ni un cèntim. Fins i tot Alan Greenspan, l'ex-cap del Banc de la Reserva Federal dels EUA, ha advertit que els estalvis no són immunes a la inflació. “L'or resisteix com una roca

Carles Santos
CRITS DE CRIST AL CRIST DELS CRITS

Institut d'Estudis Ilerdencs, Sala Gòtica
de 20 de desembre de 2007 al 10 de febrer de 2008

 Diputació de Lleida **INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS**

Pt. Catedral s/n, Lleida 973 271 500 www.fplei.cat

Hi ha empreses de serveis financers que convertelxen les accions en or autèntic.

aquest procés insidiós”, va escriure una vegada. L’or és superior com a forma de divisa, després de tot?

En aquest context, cal recordar que sempre –per dir-ho així– hi ha una altra cara de la moneda. I l’altra cara

de l’eufòria daurada és que l’or ha demostrat ser una inversió de capital relativament pobra, fins i tot a llarg termini. El metall preciós ha guanyat poc de valor els darrers 25 anys. De manera inversa, els qui van depositar la confiança en els mercats financers i van subscriure accions en empreses incloses al Promedi Industrial Dow Jones (DJIA), per exemple, foren capaços de multiplicar les seues inversions inicials per 12 durant el mateix període –i no parlem dels dividends anuals que van rendir els títols.

No sorprèn, doncs, que l’or material tinga un paper purament testimonial com a forma d’inversió. El negoci el monopolitza pràcticament la indústria de la joieria, que també controla dos terços de la demanda total d’or. Però els seus clients reaccionen amb una sensibilitat extrema als augments de preus, cosa que explica per què les vendes de productes de joieria s’han desinflat aquestes darreres setmanes.

Això ha creat un ambient molt tens en la indústria joieria, diu Bernd Bauer, un especialista en metalls preciosos de la Sparkasse Pforzheim Calw, un banc d’estalvi alemany. “Ara mateix es fon una gran quantitat d’or”, afirma.

Tanmateix, els preus continuen augmentant, la qual cosa només demostra que els rècords de cotització de metalls preciosos tenen ben poc a veure amb el

mercat físic –i molt amb l’especulació.

A més, les existències mundials d’or augmenten d’any en any, a banda de les dificultats de producció. El volum puja automàticament, perquè l’or s’usa en quantitats molt reduïdes i la taxa de reciclatge és alta.

Al capdavant resulta pràcticament una qüestió de fe si l’or és una inversió interessant. Més que res, la resposta diu molt sobre l’estat anímic d’un inversor. Els optimistes depositen l’esperança en les accions, o almenys en alguna forma de compte d’estalvi. Els qui s’esperen el pitjor afavoreixen l’or.

La popularitat actual de l’or entre alguns inversors podria tenir molt més a veure amb la inexplicable aura que envolta el metall que no pas amb el sentit comú. En comptes de l’or (Au), la humanitat bé podria haver convertit un metall com l’indi (In) en un objecte de valor i moneda de canvi universals. L’element blanc, que s’usa en components electrònics i escuts protectors, resulta extremadament rar. El seu valor ha crescut ràpidament, de menys de 100 dòlars el kg fa cinc anys a més de 1.000 actualment.

Ara, hi ha una cosa de què manca l’indi: la lluentor incomparable de l’or.

Alexander Jung

© *Der Spiegel* — *EL TEMPS*
Traducció de Guillem Soler

Breus

Relleu a la direcció general de Caixa Catalunya

L’actual president de Caixa Manresa, Adolf Todó, serà el substitut del director general de Caixa Catalunya, Josep Maria Loza, que la setmana passada, per sorpresa, va anunciar que dimitiria per “motius personals i familiars”. Loza, que feia deu anys que exercia el càrrec, no va voler donar més detalls, però en medis financers es parla de discrepàncies amb Narcís Serra, president de l’entitat fundada per la Diputació de Barcelona. Adolf Todó ja sortia a les traveses per a incorporar-se a les cúpules del Banc Sabadell i de “la Caixa” l’any passat. De Todó, se’n valora la bona

Josep Maria Loza

consideració que té entre els directius de les caixes catalanes, l’experiència internacional i els coneixements en l’àrea de fons d’inversió, una branca poc desenvolupada per Caixa Catalunya.

Comença el judici per la fallida, fa 14 anys, de Caixa d’Alcoi

L’Audiència d’Alacant va començar la passada setmana el judici per la suspensió il·legal de pagaments de Caixa d’Alcoi. Els 1.500 clients afectats reclamen un total de 3,5 milions d’euros que havien confiat a l’entitat. Els acusats són onze ex-directius de l’entitat, que s’encaren a penes de sis anys de presó pels delictes d’insolvència punible i societària i apropiació indeguda. Caixa d’Alcoi va fer fallida fa catorze anys, de resultes de la concessió d’“operacions d’alt risc” realitzades en concedir crèdits “sense les garanties adients”, segons defensen els afectats.